

SAATEKS

Raamatukogu 200. juubeli aastal lugejateni jõudev aastaraamat on säilitanud oma traditsioonilise sisujaotuse ja kajastab seetõttu 2001. aasta tegevust. Täna on tähtpäevaüritustest avalikkuseni jõudnud ulatuslik Lääne-Euroopa vanagraafika näitus, rida teisi näitusi, trükiseid, konverents on alles ettevalmistava sagina staadiumis, nendest kõigest tuleb kindlasti juttu aasta pärast valmivas aastaraamatus...

Ei osanud aasta tagasi arvata, et Ruth Michelsoni mahuka artikli “Wolfgang Schlüter...” avaldamine eelmises aastaraamatus oli tegelikult avalöök siin vihikus alustatavale ja pikemaks planeeritud rubriigile: *UURIMUSI ENDISTEST TÖÖTAJATEST*.

1980-ndate aastate algul hakati oma raamatukogu ajalugu plaanipärasemalt uurima. Ellu kutsuti ajaloopäevad, millest viimane kandis järjekorranumbrit 7. Iga päeva kava koondus ühe kindla teema ümber: I, 23. juunil 1983 — endised töötajad; II, 13. juunil 1984 — endised töötajad; III, 15. mail 1985 — endised töötajad; IV, 23. aprillil 1986 — raamatukoguhoidja ja lugeja; V, 5. mail 1988 — raamatukogude koostööst; VI, 26. aprillil 1989 — raamatukogude ajalugu tänapäeval; VII, 6. juunil 1991 — erialaraamatukogud. Esimesel kolmel erialapäeval jõuti kõnelda 17 raamatukogutöötajast. Nende päevade kavade koostajaks, uurijate otsijaks, innustajaks ja juhendajaks oli Kaja Noodla. Kõikide ettekannete tekstid arhiiviti tookord, mis andis võimaluse, silmas pidades just raamatukogu juubelit, kavandada nende süstemaatilist trükis avaldamist. Peale eelpoolnimetatud Schlüteri loo on varem trükipressi alt läbi käinud veel kaks artiklit: K. Noodla. Udo Ivask Tartu Ülikooli Raamatukogus // Tartu Ülikooli Raamatukogu aastaraamat 1997. Tartu, 1998, lk. 162–174; A. Laumets. Karl Weltmann ja tema raamatukogu // Tartu Ülikooli Raamatukogu töid XI. Tartu, 2000, lk. 117–125.

Ettekannete trükiks ettevalmistamine tõi ja toob edaspidigi hulganisti erinevaid probleeme: paljud autorid ei tööta enam raamatukogus, mõni ei taha uuesti teema juurde tagasi pöörduda, on manalateele läinud. Vahepeal toimunud riigikorra muutus on avanud arhiive, sõja ja okupatsiooni jalust Läände suundunud inimeste saatusest on võimalik nüüd palju rohkem teada saada kui tookord.

Kommentaariüks selles aastaraamatus avaldatavatele käsitlustele võiks lisada järgmist.

Asta Pintsare Hugo Kapi käsitluses (ettekande käsikiri TÜR KHO, f. 4, nim. 3, s. 1317^a, l. 19–30) on tehtud vaid toimetajapoolseid parandusi.

Ene-Lille Jaanson täiendas oma Freymuthi ettekannet (TÜR KHO, f. 4, nim. 3, s. 1272^c, l. 46–59) üsna oluliste andmetega vahepeal Eesti Ajalooarhiivi jõudnud Freymuthi isikuarhiivi, samuti Internetist kättesaadava info baasil.

Seekord on lugejale pakkuda ka ühe välisautori, Hertsog Augusti Raamatukogu Wolffbüttelis vanaraamatu osakonna juhataja dr. Thomas Stäckeri töö “Raamatukoguteadur — ühenduslüli raamatukogu ja teaduse vahel”, mille ta esitas raamatukogus Eesti-Saksa akadeemilise nädala *Academica V* raames 19. septembril 2001.

Hääd lugemist, kallid lugejad!

Suurel neljapäeval anno 2001
Rein Saukas